

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN  
I GÖTEBORG****DOM**  
2014-03-19  
Meddelad i  
GöteborgMål nr  
1888-14  
Avdelning 1 Enhet 12**SÖKANDE**Boghammar Marin AB, 556140-7957  
Nysätravägen 6-8  
181 61 Lidingö**MOTPART**Tjörns Hamnar AB, 556215-6033  
471 80 Skärhamn**SAKEN**

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling, LOU

**DOMSLUT**

Förvaltningsrätten avslår ansökan om överprövning.

**KONKURRENSVERKET**

2014-03-19

Avd

Dnr

KSnr

Aktbil

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN  
I GÖTEBORG****DOM**Sida 2  
1888-14**BAKGRUND**

Tjörn Hamnar AB har genomfört en upphandling av "Nya Härön färjan". Av tilldelningsbeslut den 11 februari 2014 framgår att det var tre anbudsgivare som deltog i upphandlingen och att Öckerö varv AB vann upphandlingen.

**YRKANDEN M.M.**

Boghammar Marin AB (bolaget) ansöker om överprövning och yrkar att rättelse ska göras på så sätt att de två övriga leverantörerna, Öckerö varv AB och Kållandsö varv AB, ska uteslutas. Bolaget anför i huvudsak följande. I förfrågningsunderlaget under punkten 1.6 "Design och konstruktion" anges att "Konstruktören skall för beställaren uppvisa referenslista på liknande fartyg". Öckerö varv AB har endast angett en lista på diverse reparationsarbeten och ett nybygge av ett fiskefartyg på 23 meter. Detta är inte motsvarande det mindre passagerarfartyg som nu upphandlas. Inte heller Kållandsö varv AB har angett något liknande fartyg i sina referenser. Samtliga anbudsgivare har tolkat kravet på samma sätt, nämligen att referenslista ska bifogas anbudet. Det är omöjligt för upphandlande myndighet att göra en seriös utvärdering av inkomna anbud utan att en referenslista på passagerarfartyg finns med. Reparationsarbeten kan inte anses vara det samma som att ha kunskap och erfarenhet av att konstruera och bygga ett passagerarfartyg. Transportstyrelsens regler för konstruktion och nybyggnation av passagerarfartyg, fiskefartyg och vägfärjor skiljer sig dessutom väsentligt ifrån varandra beroende på typ av fartyg. Dessutom är det olika regler beroende på fartygets storlek och vilket område fartyget ska trafikerat. I förfrågningsunderlaget hänvisas endast till "passagerarfartyg". Öckerö varv AB och Kållandsö varv AB har således inte visat att de uppfyller ställt krav i punkten 1.6 och att de har den tekniska förmåga och kapacitet som krävs för uppdraget.

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN  
I GÖTEBORG****DOM**Sida 3  
1888-14

Tjöm Hamnar AB anser att ansökan ska avslås och anför i huvudsak följande. Anbudet från Öckerö varv AB och Kållandsö varv AB uppfyller ställda krav. Villkoren i punkten 1.6 är inte skall-krav som ska vara uppfyllda vid anbudslämnandet utan det är fråga om kontraktsvillkor som ska uppfyllas i samband med byggnationen. Det är en specificering av hur de kontraktsevenliga åtagandena ska genomföras. I samma punkt anges att varvet själv väljer konstruktör för upprättande av ritningar och det är konstruktören som ska uppvisa en referenslista på liknande fartyg. Det har inte ställts några krav på att dessa kontraktsvillkor ska redovisas i anbudet. Kontraktsvillkoren avseende bl.a. konstruktörens kompetens kommer att följas upp i samband med kontraktets genomförande. Det saknas därmed skäl att förkasta anbudet från Öckerö varv AB och Kållandsö varv AB. Även om förvaltningsrätten skulle finna att det är fråga om villkor som ska vara uppfyllda vid anbudslämnandet är bedömningen att både Öckerö varv AB och Kållandsö varv AB uppfyller kraven. Båda leverantörerna har erfarenhet av att bygga fartyg enligt de krav som gäller för yrkestrafik och av reparationer och nybyggnation av fartyg i kommersiell drift. Dessa uppdrag finns redovisade i anbudet. Det finns inget krav på att det måste vara fråga om passagerarfartyg. Samtliga anbudsgivare har även visat att de har tillräcklig teknisk förmåga och kapacitet att genomföra det aktuella uppdraget. Det är vidare entreprenören som ansvarar för att leverera ett fullvärdigt fartyg som uppfyller gällande regler och krav.

**DOMSKÅL***Tillämpliga bestämmelser*

Förvaltningsrätten har enligt 16 kap. 6 § första stycket LOU att pröva om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § eller någon annan bestämmelse i den lagen. Om så är fallet och detta har medfört att leverantören lidit eller kan komma att lida

FÖRVALTNINGSRÄTTEN  
I GÖTEBORG

## DOM

Sida 4  
1888-14

skada, ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse gjorts.

Enligt 1 kap. 9 § samma lag ska upphandlande myndigheter behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska enligt samma paragraf principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

*Förvaltningsrättens bedömning*

Förvaltningsrättens prövning utgör en kontroll av om det finns skäl att ingripa mot upphandlingen på grund av att den upphandlande myndigheten har brutit mot principerna i 1 kap. 9 § LOU eller någon annan bestämmelse i lagen. Förvaltningsrätten ska endast beakta de grunder som sökanden har framfört i målet (jfr RÅ 2009 ref. 69).

Bolaget har i huvudsak anfört att de två övriga anbudslämnarna inte uppfyller kravet i punkten 1.6 i förfrågningsunderlaget när det gäller lämnad referenslista och att de övriga anbudsgivarna inte har erforderlig erfarenhet.

I punkt 1.6 "Design och konstruktion" anges följande:

Varvet skall följa ritn 779-100 rev F General Arrangemang som ligger till grund för projektet. Alla ritningar skall godkännas av Transportstyrelsen och beställaren. Spantruta o linjeritning finns och skall ligga till grund för konstruktionen. Preliminär stabilitet finns beräknad. Varvet äger rätt att själv välja konstruktör för upprättande av ritningar. Varvet skall utföra krängningsförsök och upprätta stabilitetsbok samt skadestabilitet och varvet ansvarar för att fartygets konstruktion och stabilitet uppfyller myndighetens krav. Konstruktören skall vara väl meriterad och ha god kännedom om passagerarfartyg. Konstruktören skall för beställaren uppvisa referenslista på liknande fartyg.

I de administrativa föreskrifterna under rubriken "Teknisk förmåga och kapacitet" anges:

Anbudsgivaren ska styrka sitt företags och sin projektorganisations tekniska förmåga och kapacitet avseende likvärdiga projekt.

FÖRVALTNINGSRÄTTEN  
I GÖTEBORG

## DOM

Sida 5  
1888-14

I punkt 1.6 i förfrågningsunderlaget anges att varvet själv ska välja konstruktör. Det är sedan denna *konstruktör* som har att visa en referenslista över liknande fartyg. Det är således inte en referenslista för varvet som har efterfrågats. Att anbudsgivarna själva skulle ha tolkat kravet på annat sätt saknar därvid betydelse. Såvitt framgår har inte någon av anbudsgivarna dock lämnat in en referenslista från konstruktören utan istället har referenser för varvet lämnats in. Syftet med dessa listor torde vara att styrka företagens tekniska kapacitet och förmåga i enlighet med de administrativa föreskrifterna.

Frågan är därefter om kravet i punkt 1.6 ska vara uppfyllt vid anbudets avlämnande eller vid något senare tillfälle. Eftersom kravet rör *konstruktören* som vid tiden för anbudets avlämnande kanske ännu inte har tillfrågats eller bestämts anser förvaltningsrätten det vara sannolikt att det – såsom upphandlande myndighet uppger – rör sig om ett kontraktsvillkor. Detta då det torde vara oproportionerligt att anbudsgivarna redan innan de tilldelats kontraktet skulle vara tvingade att kontraktera en konstruktör. Det framgår inte heller i nämnda krav att konstruktören ska namnges eller att den aktuella referenslistan ska bifogas anbudet. Sammanfattningsvis anser förvaltningsrätten att det aktuella kravet får anses vara ett s.k. kontraktsvillkor som ska fullgöras under ett senare skede i processen.

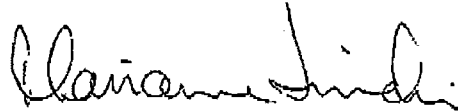
När det gäller bedömningen av leverantörernas tekniska kapacitet och förmåga finns det inget angett i förfrågningsunderlaget om hur detta ska styrkas. Det finns inte heller något klargörande av vad som avses med likvärdigt fartyg eller projekt. Det är dock enligt förfrågningsunderlaget upp till entreprenören att se till att gällande bestämmelser avseende det aktuella fartyget följs. Även om förvaltningsrätten instämmer i bolagets åsikt att reparationer av olika slag inte kan jämföras med en nybyggnation av nu aktuell typ så har alla leverantörerna visat att de har genomfört någon nybyggnation av ett fartyg avsett för yrkestrafik. Då det inte är preciserat vad

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN  
I GÖTEBORG****DOM**Sida 6  
1888-14

"likvärdiga projekt" motsvarar anser förvaltningsrätten att leverantörerna i och med sina nybyggnationer av fartyg för yrkestrafik ändå får anses vara ett "likvärdigt projekt". Det finns således inget som motsäger att Öckerö varv AB och Kållandsö varv AB har den förmåga och kapacitet som efterfrågats i anbudet och bolaget har inte heller visat att så är fallet.

Sammanfattningsvis anser förvaltningsrätten att det inte har framkommit sådana brister i upphandlingen att det finns skäl för ett ingripande. Bolagets ansökan om överprövning ska därmed avslås.

**HUR MAN ÖVERKLAGAR**, se bilaga 1 (DV 3109/1B LOU)



Marianne Lindén

Rådman

Föredragande jurist i målen har varit Lena Rehnberg.



# SVERIGES DOMSTOLAR

## HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Göteborg. Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Tiden för överklagandet för offentlig part räknas från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att prövningstillstånd meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättsställningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer

till bostaden och mobiltelefon. Adress och telefonnummer till klagandens arbetsplats ska också anges samt eventuell annan adress där klaganden kan nås för delgivning. Om dessa uppgifter har lämnats tidigare i målet – och om de fortfarande är aktuella – behöver de inte uppges igen. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.

2. den dom/beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens dom/beslut som klaganden vill få till stöd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Adressen till förvaltningsrätten framgår av domen/beslutet.

I mål om överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling eller lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.